

Mesajul aniversar al Sanctității Sale BARTOLOMEU I, Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului

Înalt Prea Sfințite Daniel, Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, frate iubit al Smereniei noastre întru Domnul: Har și pace de la Dumnezeu!

Cu mare bucurie am primit invitația Înalt Prea Sfinției Voastre și vestea că sărbătoarea din acest an a Sfintei Cuvioase Parascheva va fi însoțită de importante evenimente duhovnicești și culturale. Aceste evenimente vor include cea de-a 360-a aniversare a Sinodului Ortodox de la Iași (1642), proclamarea solemnă de către Biserica Ortodoxă Română a canonizării Sfântului Petru Movilă, Mitropolitul Kievului (†1646) și venerarea moaștelor Sfântului Ioan Casian (†435), călugăr din Dobrogea, care a fost hirotonit diacon de către Sfântul Ioan Gură de Aur, Arhiepiscopul Constantinopolului.

Din partea Smereniei noastre și a Sfintei și Marii Biserici a Constantinopolului, cu această fericită ocazie, dorim să vă adresăm din inimă felicitările noastre pentru aceste evenimente spirituale ale Mitropoliei Moldovei și Bucovinei. Vom avea o bucurie deosebită de a participa duhovnicește la aceste sărbători și avem plăcerea de a transmite Înalt Prea Sfinției Voastre binecuvântările noastre patriarhale, urările și salutările noastre părintești prin Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Gennadios de Sassima, care va reprezenta Patriarhia Ecumenică la aceste manifestări solemne.

Sfântul Petru Movilă, Mitropolitul Kievului, originar din Moldova, a fost o mare personalitate duhovnicească a secolului al XVII-lea. După ce și-a făcut studiile la mai multe instituții teologice din Europa, a devenit călugăr și apoi stareț al Lavrei stavropighiale din Kiev, aflată sub omoforul Patriarhului Ecumenic. Activitățile și lucrarea lui pastorală au fost evidențiate prin faptul că a dezvoltat marea Lavră, un important centru teologic care a luptat împotriva Uniatismului Latin și a falsei Uniri de la Brest din 1595. Acest centru a mai lucrat și pentru reorganizarea clerului ortodox și pentru instruirea acestuia în Europa de Sud-Vest. În 1633, cu aprobarea Patriarhului Ecumenic Lukaris, Petru Movilă a fost ales și hirotonit Mitropolit al Kievului.

Ca parte a lucrării teologice a Mitropolitului Petru Movilă, o mare importanță au avut-o și lucrările sale publicate privind chestiuni liturgice și catehetice. Dar cea mai mare operă teologică a sa a fost *Mărturisirea Ortodoxă*, care a fost scrisă pentru a apăra pe rușii ortodocși de prozelitismul misionarilor protestanți și

romano-catolici. Astfel, Mitropolitul Petru Movilă, pentru a-și apăra turma lui creștină, a editat *Mărturisirea Ortodoxă* cu intenția de a protesta, în primul rând, împotriva tendinței calviniste a lui Lukaris și, apoi, împotriva romano-catolicilor, menținând în același timp un caracter pozitiv și catehetic. În ce privește conținutul ei, cartea este împărțită în trei părți. Prima parte are forma unui *Crez* format din 126 de întrebări și răspunsuri care se referă în principal la Dumnezeu, lume, ființa umană, Biserică și Sfintele Taine. A doua parte este alcătuită din 63 de întrebări și răspunsuri privind rugăciunea inimii, iubirea și Fericirile. A treia parte este alcătuită, de asemenea, din întrebări și răspunsuri, în număr de 72, care vorbesc despre virtuțile și îndatoririle creștinilor.

Petru Movilă a prezentat prima dată *Mărturisirea Ortodoxă* în biserica *Sfânta Sofia* din Kiev în timpul întrunirii Sinodului local, în 8 septembrie 1640, după care a trimis-o Patriarhiei Ecumenice pentru corecturi și aprobare. Sfântul Sinod al Patriarhiei Ecumenice l-a delegat pe Meletie Sirigul, unul dintre cei mai de seamă teologi ai secolului al XVII-lea, să studieze și să finalizeze acest text. La Sinodul local din Iași (1642), textul, tradus în greacă de Meletie Sirigul, a fost prezentat și discutat în detaliu. Apoi, traducerea greacă, împreună cu textul original latin, au fost prezentate Sfântului Sinod al Patriarhiei Ecumenice pentru aprobarea finală. Astfel, Patriarhul Ecumenic Partenie I împreună cu Patriarhii Ioanichie al Alexandriei, Macarie al Antiohiei și Paisie al Ierusalimului au aprobat oficial textul printr-un Act Sinodal în 11 Martie 1643, cu titlul: *Mărturisirea de credință ortodoxă a Bisericii sobornicești și apostolice a lui Hristos*. Acest text a fost apoi publicat oficial în anul 1667 cu titlul *Mărturisirea Ortodoxă*.

Ne amintim mereu de aleasa ospitalitate și amabilitate pe care ni le-ați arătat de mai multe ori când am vizitat Sfânta voastră Eparhie în trecut, și ne rugăm fierbinte ca Duhul Sfânt să ne mai dăruiască astfel de întâlniri nouă și Bisericilor noastre.

Ne rugăm fierbinte să fiți binecuvântat cu încă mulți ani de păstorie, de Dumnezeu inspirată, a credincioșilor sfintei și istoricei Mitropolii a Moldovei și Bucovinei și ca poporul vostru să fie mereu plin de bucuria duhovnicească a Domnului Cel Înviat, Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Ne rugăm mai ales ca Duhul Sfânt să întărească în continuare relațiile dintre cele două Biserici ale noastre într-o răspândirea Evangheliei, și ca Domnul nostru Iisus Hristos să lumineze pașii și mintea Înalte Prea Sfinției Voastre în tot ce faceți, dăruindu-vă înțelepciunea și curajul de a păstori turma voastră cea credincioasă pe calea dreaptă și sfântă care duce în Împărăția Lui.

Cu acest prilej duhovnicesc, încredințăm pe Înalte Prea Sfinția Voastră iubirii mântuitoare și grijii Dumnezeului Atotputernic, îmbrățișându-vă frățeste în numele Lui și rămânând în El cu toată stima și cinstea,

Al Înalte Prea Sfinției Voastre iubit frate în Hristos,

† **BARTOLOMEU**

Arhiepiscop al Constantinopolului, Noua Romă și Patriarh Ecumenic

Data la Patriarhia Ecumenică, 11 octombrie 2002.